

Van der Capellen Wapentableau in kasteel Ammersoyen

Het hiernaast afgebeelde wapentableau met maar liefst de afmetingen van ~3 x 3 m., hangt in kasteel Ammersoyen. Daar hoort dit wapentableau eigenlijk niet thuis. Volgens R.F. baron van der Capellen (136), zoon van ir. E.A. baron van der Capellen (135), heeft dit wapentableau vroeger in kasteel Boedelhof te Eefde gehangen. Door vererving is het weer in bezit gekomen van de overgebleven tak van de heer van de Marsch en Engelenburg. Tijdens de Tweede Wereldoorlog lag het opgeslagen in de kluis van het Gemeentemuseum van Den Haag. In juli 1965 is het wapentableau door ir. E.A. baron van der Capellen (135) en zijn zuster F.E.O.C. barones van der Capellen (126-1) geschonken aan de Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen. Nadat kasteel Ammersoyen in ~1979 gerestaureerd was, is het wapentableau hier opgehangen. In 1821 werd de Boedelhof deels gesloopt. Thans gerestaureerd door de heer Paul Foole, de huidige bewoner van de Boedelhof.

Het is duidelijk dat dit enorme wapentableau hier niet kon hangen. Bovendien deed dit huis dienst als verenigingsgebouw voor de plaatselijke hockeyclub. Andere kastelen die historische banden hadden met het geslacht Van der Capellen, bestaan niet meer. Huis den Dam dat nog intact is, is eveneens te klein voor dit wapentableau en wordt door anderen bewoond.

De Boedelhof

In 1601 koopt Gerlach van der Capellen (68) de Boedelhof, een leen van de hertog van Gelre.

In 1621 draagt hij dit over aan zijn zoon Alexander (70) die er in 1638 een nieuw huis op laat bouwen.

Hij † in 1656.

In 1660 wordt diens zoon Frederik (100) ermee beleend.

Hij † in 1706.

In 1707 volgt diens zoon Alexander (101).

Hij † in 1730.

In 1731 volgt diens zoon Frederik Robert Evert (102).

Hij † in 1755.

In 1756 volgt diens zoon Alexander Hendrik (103).

Hij † in 1807. Hij is de laatste eigenaar.

Zijn weduwe jonkvrouw Reiniera A.C. van Nagell tot Marhulsen verkoopt het huis in 1808 waarna het in 1821 wordt gesloopt.

Vooralsnog heb ik geen oude afbeelding van dit kasteel kunnen vinden.

Wij ontdekten dit Wapentableau op de website van de VERENIGde BOOTEN.

Omdat dit wapentableau de namen van de voorouders van Godert van der Capellen met hun familiewapens toont, vormde dit voor ons reden om er onderzoek naar te doen.

De inventaris van kasteel Ammersoyen bestaat o.a. uit een mooie collectie portretten en heraldische afbeeldingen. Voorwaar een bron van onderzoek voor genealogen en heraldici. Tijdens ons bezoek aan het kasteel bleek dat er ter plaatse toch weinig over dit wapentableau bekend was.

Omdat wij al eerder een uitvoerige genealogie van het geslacht Van der Capellen hadden opgesteld met stamreeksen van aangehuwen, leverde ons onderzoek naar dit wapentableau niet al te veel problemen op.

In het Vaderlandsch Woordenboek uit 1780 vonden wij een ~90 pagina's tellende Van der Capellen genealogie. Dit artikel van Kok werd in 1783 overigens opnieuw gedrukt door een anonimus.

Van het geheel hebben wij grafische stambomen opgesteld die een optimaal inzicht verschaffen in de genealogie van het geslacht Van der Capellen.

Deze stambomen treft u aan op blad 6 t/m 12 en zijn met de gegevens uit Neerland's Adelsboek aangevuld tot op heden.

Haarlem, najaar 2012. Wim Schmelzer en Max Mulder

Opbouw van het wapentableau

Het wapentableau geeft een ereboog weer.

Een poort aan weerszijde, geflankeerd door twee pilaren. Boven de poort een cartouche. Over het geheel een balk met wapens. Bovenop deze balk tussen twee wapencollages, troont een figuur omringd door wapens en vaandels.

Naar mijn mening stelt deze figuur een vrouwelijke Liberté voor.

Hiernaast de vergelijkbare mannelijke 'le génie de la liberté' van Augustin Dumont uit 1835 op de place de la Bastille te Parijs.

In de poort staan twee ridders die een beschreven doek tonen.

Op de volgende bladzijden worden de verschillende elementen nader gedetermineerd.

**Op de bovenste balk staat:
NAAMEN EN WAPENS DER ALLIANTIEN VAN DEN HUIZE VAN DER CAPELLEN**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90

Wapens bovenste rij

Wapens onderste rij

Het betreft hier de wapens van geslachten die door huwelijk aan het geslacht van der Capellen vermaagschapt zijn.

Het eerste nummer correspondeert met het wapen hierboven. De laatste nummers verwijzen naar de stamboomnummers.

1 Amelunxen	3-4	46 Karvenheim	67
2 Asscheberg (tot Bosselaer)	27-1	47 Loe	2
3 Blitterswijk	15	48 Lijnden	71, 102
4 Balderick gent. Barick	16, 25-4	49 Lintelo (tot de Marsch)	51, 62
5 Brien	5, 8-5	50 Leijden	53
6 Bentinck	91, 102-4, 117	51 Luijkensen (v. Montfoort)	66
7 up den Bergen zu Ripshorst	31	52 Lier van Oosterwijk	70-7
8 van den Bemel	***	53 Leeuw	73
9 Baexen (zu Bornsheim)	27	54 van der Marsch	50
10 Bar	30-6	55 Nagel (tot Ampsen)	60-2, 103
11 Barner	85-4	56 Ransdorff, wapen niet ingevuld	4
12 Broekheze	86	57 van der Ruir	26-8
13 Barck	***	58 Ripperda (tot Weldam)	61
14 Boerlo	66-3	59 Rees (Winants)	88
15 Bronckhorst	70-7	60 Rouwenoot (tot den Ulenpas)	101-2
16 Booth	72	61 Syberg tot Wisselichen	4-4, 5-5, 16-1
17 Bassen	116	62 Schel(l) gent. Vijtinchoff	32
18 Calchum gent. Leuchtmar	6	63 Steenderen (Stienre)	55-4
19 Coeverden	70-6	64 Schimmelpenninck van der Oije	67-3, 68, 86-3, 91-1, 100-8
20 Doornick	40-2	65 Schaap	90-3
21 Dobbe van Lier	33	66 Steenbergen tot Nijenbeek	91-3
22 Diepenbroeck	85	67 Zwaefken (Swaefken)	95-7
23 Egeren	3	68 Spaen	65
24 Epsendorff	25	69 Slindewater	67
25 Essen	68-3	70 van der Scheuren	100
26 de Gruijter	55	71 Sweerts de Landas	115
27 Golsteyn (tot Doorn)	61-2, 103-2	72 Vaest van Kaldenhaven	27
28 Grubbe	75	73 van der Voorst	87
29 Gemen	75-2	74 Veer	91-2
30 Hijsselt	4-3	75 Voorthuizen	95, 95-8
31 Heeckeren	101	76 Van Evelt	95-6
32 van der Hoeven	54	77 Vlooswijk (tot Papecoep)	73
33 Honnepel	40	78 Vorden	75-1
34 Haeften	40-2	79 van den Velde	105
35 Havkenschied	20	80 Wittenhorst	7
36 Hoemen (Hoeven)	60	81 Woningen	4
37 Haersolte	102-3	82 Weze (Weest)	8
38 Herwen	75	83 van den Walle	52, 51-2, 52-2
39 Ingenhaven	26	84 Wijlich	101
40 Iseren	52-6	85 Warmeloe	75-1
41 Ittersum	73-4, 115-3	86 Zuijlen van Nijvelt	70
42 Ketge	6-3	87 Leeg	--
43 Kerkering (zum Stapel)	8	88 Taets van Amerongen	110
44 Keppel (in de Voorst)	60-3, 100-8	89 Leeg	--
45 Kerpen	65	90 Leeg	--

De onderstaande geslachten worden door Jacobus Kok en de anonimicus wel genoemd als aangehuwd maar komen niet voor op de wapenbalk:

van den Broel gent. Plater (21), Eten (91-1), van der Haar (30), von und zu Hamme (31-2), van der Heyden gent. Rijnsch (7-6), Ivoij (73-3), Marlhuizen (35-2), Oppendijke (3-5), Putzelen (90), de Ruijter (35), Schimmelpenninck *1 (86-3, 91-1), Schwartz gent. Hijntz (5-6), Velen (80-2). Dat Schimmelpenninck niet voorkomt, heeft mogelijk als oorzaak dat hun wapen identiek was aan dat van Schimmelpenninck van der Oye.

In het cartouche staat de volgende tekst:

Oor -- sprong

Het blijkt uyt de Oudste aantekeningen dat het Geslagt van der Capellen de Capella uyt Frankrijk oorspronkelijk al voor den Jaare 1100 en vervolgens heeft het zelve reeds aldaar gebloeijnd en in aanzien geweest bij en aan het Hof der Frankische Koningen bekledende bij dezelve de waardigheid van Capellani of Capellarii in Aulis Regum te vinden bij Aegid. Gelenius de admite. Sacra et Civ. magnit. Col. agr. p. 144 edit 1645. Welke schrijver onder andere oordeelt dat dit geslagt zig reeds voor seshondert Jaaren in verscheide takken & windgewesten verdeelt & verspreid heeft waar omtrent hij zich verwondert zeggende Res sane multae antiquitatis in tanta distantia et diversitate Provinciarum. Het blijkt uijt de Geslagt Rolle dat Walterus de Capella 1203 de eerste is die men in dese gewesten kan ontdekken. Van Johan 1290-1300 kan de Geslagt Lijst sonder afbreking afgeleijnd en bewezen worden zoo en in dier voegen deselve hier beneden gesteld is waarbij zal blijken dat de nakomelingen van dezen eersten Johan in de Cleefse en andere Duijtsche gewesten alsmede in Gelderland & elders als Riddermatig zijn gehouden en erkend geworden. de waardigheden die alleen aan Edele Geslagten eigjen zijn benevens hunne aanzienlijke Alliantien & Besittingen geven dit genoeg te kennen. ender verscheide Ridderschappen van het Duijtsche Rijk zijn die van dezen Geslagte verschreven geweest en aangenomen in de eerste Adellijke Ordens Dommin & Stiften. Ridders & Commanders der Duijtsche & Malteser Ordens werden hier beneden mede gevonden gelijk ook dat die van den Huijzevan der Capellen altoos met hunne gelijken de aanzienlijkste zoo Geestelijke als Wereldlijke Digniteiten bekleed hebben. Verder is de naam en wapens van dit Geslagt in de meeste Duijtsch Ridder ** -- ven en gestigten van ouds her opgeschreven gevende. onder andere te vinden in een Dom te Munster te Kulen te Munstereilien -- Geresheim Cappenburg Vaarle en oneijndige -- andere meer.

Geslachtregister van der Capellen

Kort na het ontstaan van het wapentableau, verscheen in 1780 een ~90 pagina's tellend genealogisch artikel over het geslacht Van der Capellen in het Vaderlandsch Woordenboek van Jacobus Kok.

In 1783 werd het in een enigszins gecorrigeerde versie door een anonicus herdrukt bij een onbekende drukkerij. Het is een gedegen genealogie waarin veel bronnen worden vermeld. Er komen veel verwijzingen in voor zoals: 'zoals deze nog heden bij de familie van der Capellen berust'. De familietakken van het geslacht Van der Capellen beheerden ieder een uitvoerig familiearchief.

Tegenwoordig berust het merendeel van deze archieven bij het Gelders archief te Arnhem onder nr. 0467. In totaal zijn er 1132 extracten waarvan de oudste uit 1325 stamt. Veel van de in deze genealogie genoemde magenscheids, huwelijksakten, testamenten, leenakten etc. zijn in het Gelders archief terug te vinden waardoor deze genealogie als zeer betrouwbaar genoemd kan worden. Het vormt tevens een belangrijke onderzoeksbron voor genealogen die op zoek zijn naar gegevens over aanverwante families.

De teksten op het wapentableau komen overeen met de hier genoemde genealogieën.

Deze genealogie zal in een handgeschreven versie al veel eerder zijn ontstaan en in 1780 ter beschikking zijn gesteld aan Jacobus Kok.

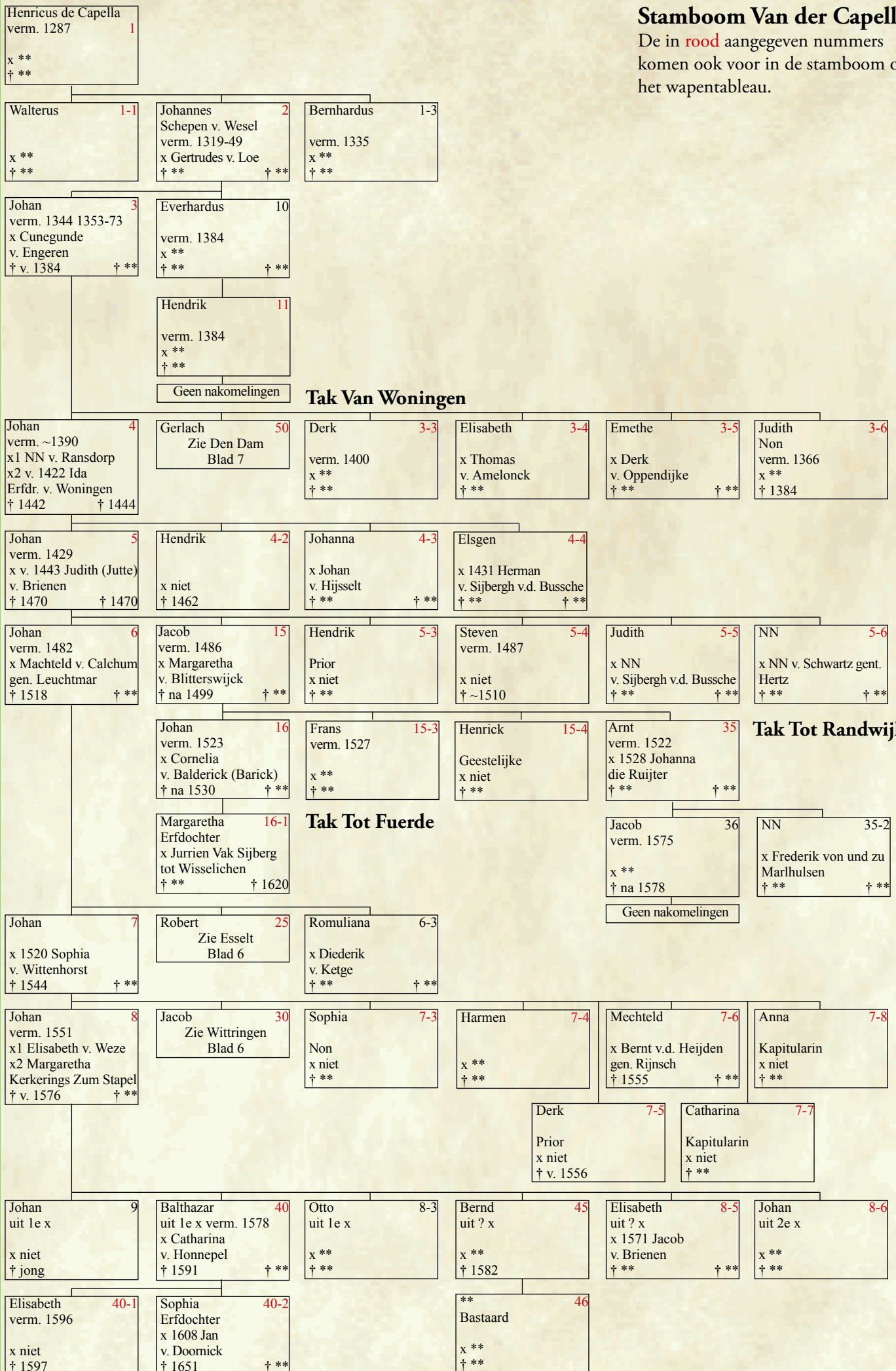
De tekst in het cartouche komt nagenoeg overeen met hetgeen erover in de genealogie staat.

Uit de hiernaast weergegeven titelpagina van de anonicus zien we het familiedevies: **PIETATE et FORTITUDINE** wat staat voor: Door vroomheid en dapperheid.

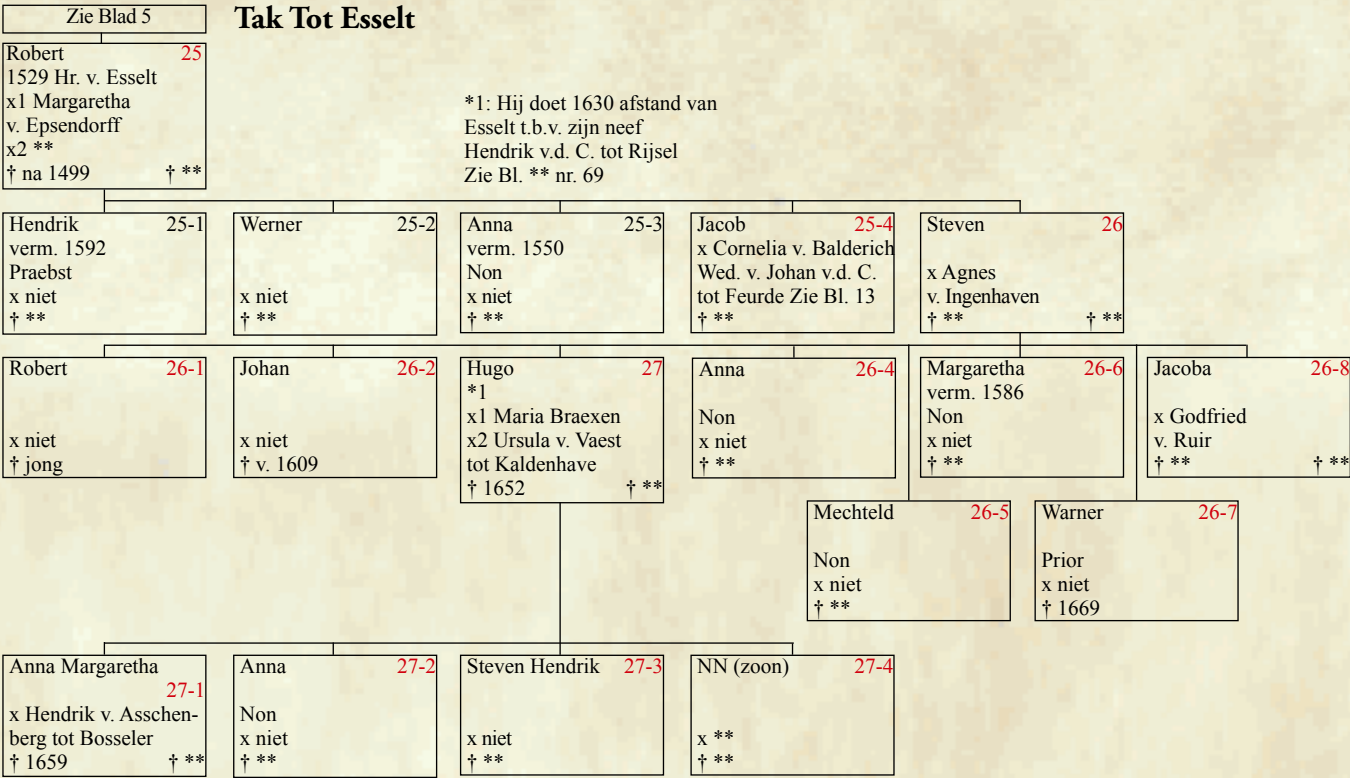

Stamboom Van der Capellen

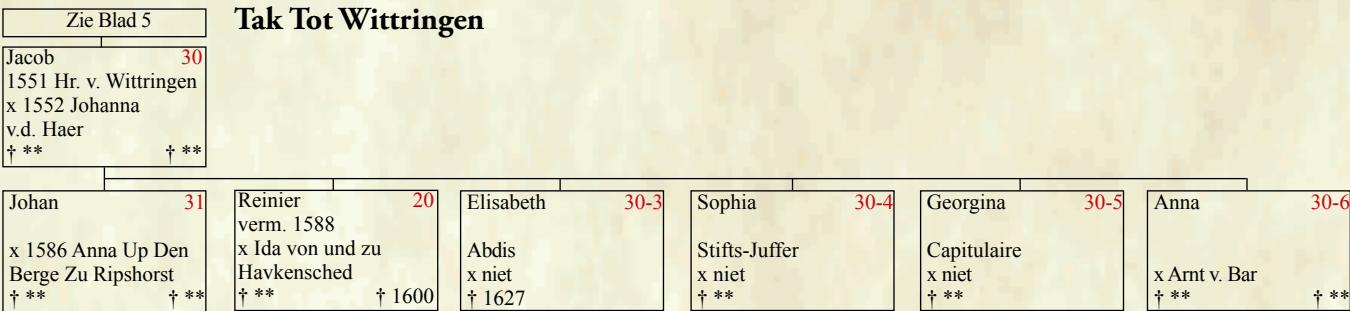
De in **rood** aangegeven nummers komen ook voor in de stamboom op het wapentableau.

Tak Tot Esselt

Tak Tot Wittringen

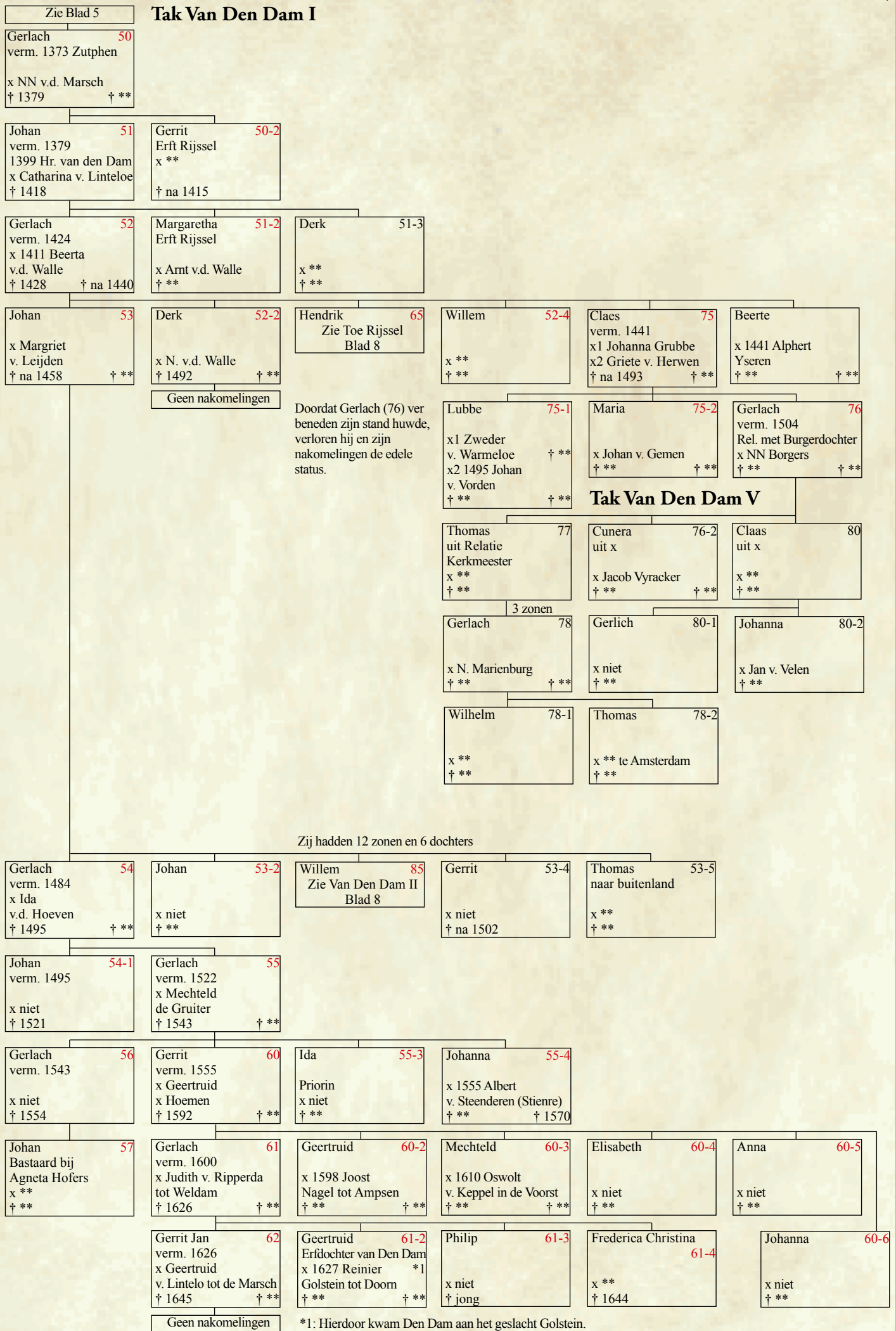
Tak Tot Werdingen

Geen nakomelingen

*2: Het Huis Wittringen komt aan zijn moeders geslacht Schell v. Vjtinchoff

Tak Van Den Dam I

Zie Blad 7
Hendrik verm. 1440 x1 Anna Spaen x2 Geertruid Kerpen † na 1459 † **

Tak Toe Rijssel

Gerlach verm. 1503 x Chrisina Luykensen † 1532 † **	Johan 65-2 x niet † **	Bertha 65-3 Non x niet † **
---	---------------------------------	---

Johan 66-1 x niet † **	Hendrik verm. 1533 x1 Judith Slindewater † 1559 x2 1563 Anna v. Karvenheim † 1582 † **	Geertruid 66-3 x Thomas Boerlo † 1544 † 1566	Gerlach 66-4 x niet † **
---------------------------------	--	---	-----------------------------------

uit 1e x

Gerlach o 1543 x Margaretha Schim- melpenninck v.d. Oije † 1625 † 1633	Arnt 67-2 x niet † 1582	Margaretha 67-3 x Jacob Schimmelpen- ninck v.d. Oye † ** † **	Geertruid 67-4 Non x niet † 1603	Arnolda 67-5 x niet † **	Bertha 67-6 x niet † **
Hendrik verm. 1620 x niet † 1659 † **	Alexander Zie Boedelhof Blad 9	Judith 68-3 x 1606 Lucas v. Essen † 1648 † 1632	Alexandrina 68-4 x niet † **	Hendrica 68-5 x niet † **	Agnes 68-6 x niet † **

Zie Blad 7
Willem verm. 1488 x M. v. Diepenbroek † na 1516 † **

Tak Van Den Dam II

Johan 86 x 1542 Johanna v. Broekhese † ** † **	Gerrit 90 verm. 1552 x 1563 Lumme Putzelen † ** † **	Evert 95 verm. 1572 x 1551 Sebillie v. Voorthuizen † ** † **	Bertha 85-4 x 1524 Gerrit Barner † ** † **	Margriet 85-5 Non x niet † **
--	---	---	--	---

**Tak
Van Den Dam IV**

Zie onder		
Johan 90-1 x niet † 1571	Thomas 91 Verm. 1571 x1 Christina Bark x2 Judith Bentinck † 1618 † **	Gerrit 90-3 x Margaretha Schaap † 1629 † **
Geen nakomelingen		
Anna 91-1 uit 1e x x1 Gerrit Schimmelpenninck x2 Johan v. Eten † ** † **	Gerhardina 91-2 uit 1e x x Laurens Veer † ** † **	Christina 91-3 x 1630 Johan v. Steenberg tot Nijenbeek † ** † **

Tak Van Den Dam III

14 kinderen		
Willem 95-1 x niet † **	Gerrit 95-2 x niet † **	Johan 95-3 x niet † **
Gerlach 95-4 x ** † **	Willem 95-5 Canonicus x niet † 1638	Mechteld 95-6 x Thomas v. Evelt † ** † **
Bertha 95-7 x Gerrit Swaafken † ** † **	Sebilla 95-8 x Johan v. Voorthuizen † ** † **	

Zie boven		
Johan 87 x Everharda v.d. Voorst † ** † **	Gerlach 86-2 x niet † jong	Mechteld 86-3 x 1566 Johann Schimmelpenninck † ** † **
Johan 88 x Johanna Winants van Rees † ** † **	Johan 87-2 naar buitenland x ** † **	Everharda 87-3 x niet † **
Geen nakomelingen		

Zie Blad 8

Alexander 70

x 1626 Emilia
v. Zuijlen v. Nijevelt
† 1656 † 1676

Tak Tot Boedelhoff I

Frederik 100
Zie Tot Boedelhoff II
onder

Alexander 70-3
o 1631
x niet
† 1635

Anna 70-4
o 1632
x niet
† 1632

Anna Sophia Frisia 70-6
o 1638
x Johan Philip Otto
v. Coeverden
† ** † 1690

Godschalk 70-8
o 1646
x niet
† jong

Gerlach 71
o 1627
x 1655 Margaretha
Johanna v. Lijnden
† 1685 † 1695

Tak Tot Schalkwijk

Hendrik 70-5
o 1634
x niet
† 1662

Margaretha 70-7
o 1641
x1 1674 Nicolaes
v. Liere † **
x2 1680 Eustatius
v. Bronckhorst
† 1716 † **

Steven Frederik 72
o 1663
x 1696 Digna Elisab.
Booth
† 1707 † **

Theodora 71-2
x niet
† na 1740

Amelia 71-3
x niet
† jong

Antonia 71-4
x niet
† jong

Gerlach Frederik 73
o 1697
x1 Eleonora Constantia
v. Vlooswijk tot
Papecoop † **
x2 Catharina de Leeuw
† ** † **

Alexander Hendrik 72-2
o 1700
x niet
† 1740

Evert Cornelis 72-3
o 1709
x niet
† 1759

Steven Frederik 73-1
uit 1e x
x niet
† 1759

Daniel Cornelis 73-2
uit 2e x
x niet
† 1758

Gerlach Theodorus 73-3
uit 2e x
x 1764 Frederica
Johanna Ivoy † ** † **

Anthony Louis 73-4
uit 2e x
x 1760 Elisabeth
Jacoba v. Ittersum
† 1767

Emerentia Cornelia 73-5
uit 2e x
x 1761 Godart Filip
Cornelis v.d. Capellen
tot Dorth 102-2
† ** Zie Blad 11

Geen nakomelingen

Geen nakomelingen

Zie boven

Tak Tot Boedelhoff II

Frederik 100
o 1629
x 1660 Judith Armgard
v.d. Scheuren
† 1706 † 1716

Emilia 100-1
o 1661
x **
† **

Elsabe Margaretha 100-2
o 1662
x **
† **

Henrietta Agnes 100-3
o 1663
x **
† **

Alexander 100-4
o 1664
x niet
† 1665

Alexander 101
o 1668
1691 Hr. v. Hagen
x1 Sophia Margaretha
Catharina v. Wylich
x2 1709 Johanna Maria
v. Heeckeren
† 1730 † 1750

Catharina Agnes 100-6
o 1669
x niet
† 1669

Agatha 100-8
o 1671
x1 Herman Schimmel-
penninck v.d. Oije † **
x2 Luther Hendrik
Walraven v. Keppel
† 1731 † **

Frederica Wilhelmina 100-10
o 1674
x niet
† **

Anna Theodora 100-12
o 1680
x niet
† 1745

Hans Christoffel 115
o 1670
x Ermgarda Louisa
Sweerts de Landas
† 1739 † v. 1733

Gerlach 100-9
o 1672
x niet
† jong

Frederik Benjamin 100-11
o 1677
Ridder Duitse orde
x niet
† 1727

Tak Appeltern

Frederik Jacob Derk 116
o 1710
x 1741 Anna Elisabeth
v. Bassen
† 1780 † 1758

Jasper Gerrit 115-2
Hr. v. Hagen
o **
x niet
† 1745

Margaretha Isabella 115-3
x Willem
v. Ittersum
† 1754

Frederik Robert Evert 102
Zie Blad 10

Maria Antonetta 101-2
Walburga o 1712
x Willem Hendrik
v. Rouwenoot tot den
Ulenpas
† 1757 † **

Egbert Anthony Gerrit 101-3
o 1713
x niet
† 1745

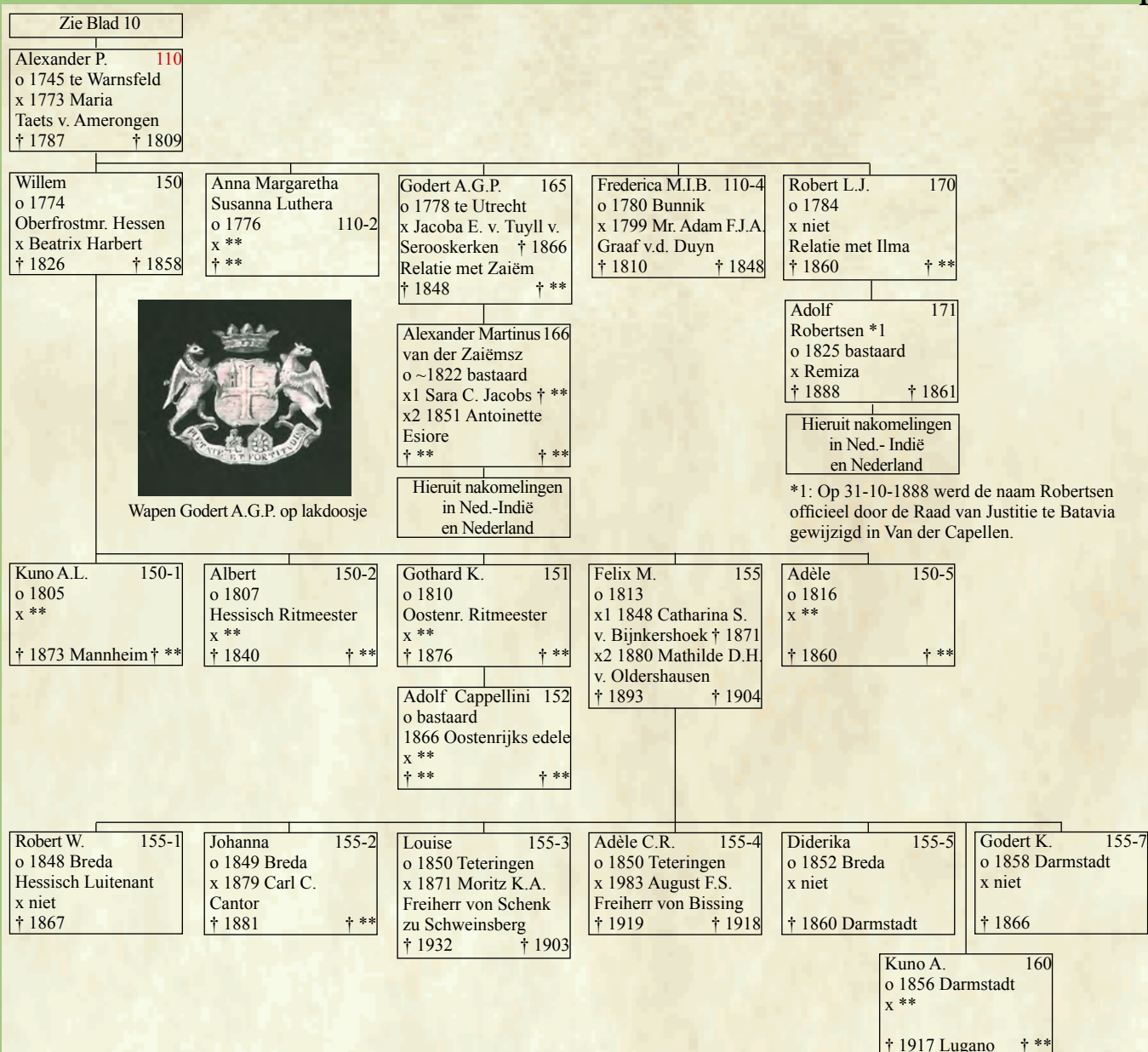
Johan Derk 117
o 1741 Hr. v.d. Pol
x 1766 Hillegonda
Anna Bentinck
† 1784 † **

Gerarda 116-2
o 1746
x niet
† 1746

Derk Reinier 116-3
Christoffel o 1758
x niet
† 1758

Anna Elisabeth 117-1
o 1767
x Rudolph C.
v. Rechteren
† ** † **

Veel leden van het geslacht Van der Capellen zijn beschreven in de ridderschap van Cleve, Gelre, Utrecht en Zutphen.

Op 02-04-1822 werd bij K.B. nr. 137 Frederik Johan Benjamin van der Capellen (104) verheven tot baron.

Op 28-04-1822 werd bij K.B. nr. 138 Frederik Benjamin Alexander Philip van der Capellen (120) verheven tot baron voor zichzelf en al zijn wettige afstammelingen.

Op 01-05-1824 werd bij K.B. nr. 97 Godert Alexander Gerrit Philip van der Capellen (165) verheven tot baron voor zichzelf en al zijn wettige afstammelingen.

Op 18-02-1827 werd bij K.B. nr. 125 Robert Lieve Jasper van der Capellen (170) verheven tot baron voor zichzelf en al zijn wettige afstammelingen.

Op 01-08-1830 werd bij K.B. nr. 11 op verzoek van Godert A.G.P. baron van der Capellen (165) de titel baron verleend aan Frederik Robert Evert van der Capellen (102) en al zijn wettige afstammelingen.

Op 18-07-1870 werd door de groothertog van Hessen-Darmstadt aan Felix Maria baron van der Capellen (155) toestemming verleend om de naam van Berkenwoude aan de zijne toe te voegen.

Op 15-05-1872 werd Felix Maria baron van der Capellen van Berkenwoude (155) door de groothertog van Hessen-Darmstadt verheven tot Freiherr in de Hessische adel.

Frederik Robert Evert van der Capellen (102)

Hij werd geboren op 24 februari 1710.

Hij werd in 1732 als heer van den Boedelhof beschreven in de ridderschap van Zutphen.

In 1742 werd hij ordinaris-raad in het hof van Gelderland.

In 1751 werd hij scholtus (schout) binnen en buiten Zutphen, ordinaris-gedeputeerde van het graafschap Zutphen en gecommiteerde ter benefice van de Neder-Rijn en IJssel.

In 1744 bracht hij het oude stamhuis den Dam door koop weer binnen het geslacht Van der Capellen.

Hij stierf op 18 juli 1755 op 46 jarige leeftijd aan kinderpokken.

Hij trouwde op 17 juli 1731 met:

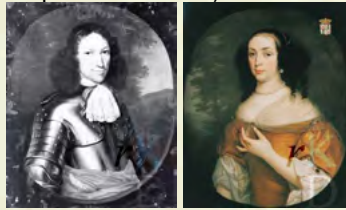
Anna Margrieta Elisabeth van Lijnden d'Aspremont

Zij werd geboren op 6 november 1707 als dochter van Godert Philip van Lijnden d'Aspremont tot de Plak en Rijssel, generaal-majoor der cavalerie, ritmeester garde-compagnie te paard in dienst van dit land en van Anna Cornelia Isabella van Coeverden tot Rijssel.

Zij stierf op 4 mei 1785 op 78 jarige leeftijd.

Helaas ontbreken portretafbeeldingen van Frederik en Anna en van haar ouders Godert Philip en Anna Cornelia.

Haar grootouders waren Jasper van Lijnden d'Aspremont tot de Plak, majoor en ritmeester van de garde du corps van de prins van Oranje en Isabella Bellasis.

Jasper en Isabella

Zoals in die tijd gebruikelijk werd het huwelijk van Frederik en Anna voorafgegaan door een gedegen onderzoek naar de edele afkomst van Anna. Zelfs werd onderzoek gedaan naar de edele afkomst van haar overgrootmoeder Margriet van Thienen.

Frederik en Anna kregen tussen 1732 en 1748 acht kinderen.

Datering van het wapentableau

Aan de hand van de op de bovenbalk geplaatste wapens van aangehuwden, valt een globale datering van dit wapentableau te maken.

De wapens staan min of meer in alfabetische volgorde.

- Wapen nr. 88 Taets van Amerongen, is duidelijk een aanvulling (staat niet in alfabetische volgorde).

Alexander Philip van der Capellen, broer van Alexander Hendrik, trouwde in 1773 met Maria Taets van Amerongen.

- Het Van der Velde wapen nr. 79, staat wel in alfabetische volgorde.

Robert Jasper van der Capellen, broer van Alexander Hendrik, trouwde in 1769 met Sara Jacoba van der Velde.

- Hierdoor is het tableau te dateren tussen 1769 en 1773.

Opdrachgever

De opdrachtgever van het tableau is hoogstwaarschijnlijk Alexander Hendrik van der Capellen, oudste zoon van Frederik Robert Evert van der Capellen en Anna Margrieta Elisabeth van Lijnden d'Aspremont. Mogelijk hebben zijn ouders al eerder al deze gegevens verzameld.

Alexander Hendrik van der Capellen

Alexander werd op 24 mei 1732 geboren.

Hij werd in 1749 burgemeester van Doesburg, mogelijk tot 1753. In 1754 werd hij heer van Den Dam en in 1756 na de dood van zijn vader, werd hij beleend met kasteel Boedelhof.

In 1753 ontving hij de doctorsbul in de rechten van de Leidse universiteit en werd hij ordinaris-gedeputeerde bij de Raad van State. In 1756 raad-ordinaris van Gelre en Zutphen. In 1780 werd hij benoemd tot richter van de stad en ambt Doesburg.

Hij was patriot en ijverde er in 1781 voor dat er door Gelderland zou worden aangestuurd op een nauwere aansluiting bij Frankrijk. Hij was sterk gekant tegen het besluit der Gelderse staten van 11 mei 1786, waarbij het rondlopen of ter tekening leggen van rekestten tegen het regeringsreglement werden verboden. Dit alles bezorgde hem tijdens de omwenteling van 1787 veel onaangenaamheden. Hij werd in 1788 door Gelderland gecommiteerd in de admiraliteit van Amsterdam en bleef dit tot na 1795 maar na die tijd werd weinig meer van hem vernomen; Van der Capellen trok zich terug op zijn landgoed den Boedelhof.

Hij trouwde in 1755 met Reïnera A.C. van Nagell.

Tussen 1756 en 1774 kregen zij 7 kinderen.

Hij stierf op 14 februari 1807 op 75 jarige leeftijd.

Zijn weduwe verkocht in 1808 kasteel Boedelhof waarna het werd gesloopt. Het wapentableau zal toen naar een andere locatie verplaatst zijn.

Mogelijk is het bij haar zwager Robert Jasper van der Capellen (105), heer van de Marsch en Lathmer terechtgekomen. Waar hij destijds woonde, is onduidelijk.

In 1780 liet hij de Marsch slopen en verkocht hij Lathmer.

Het middendeel

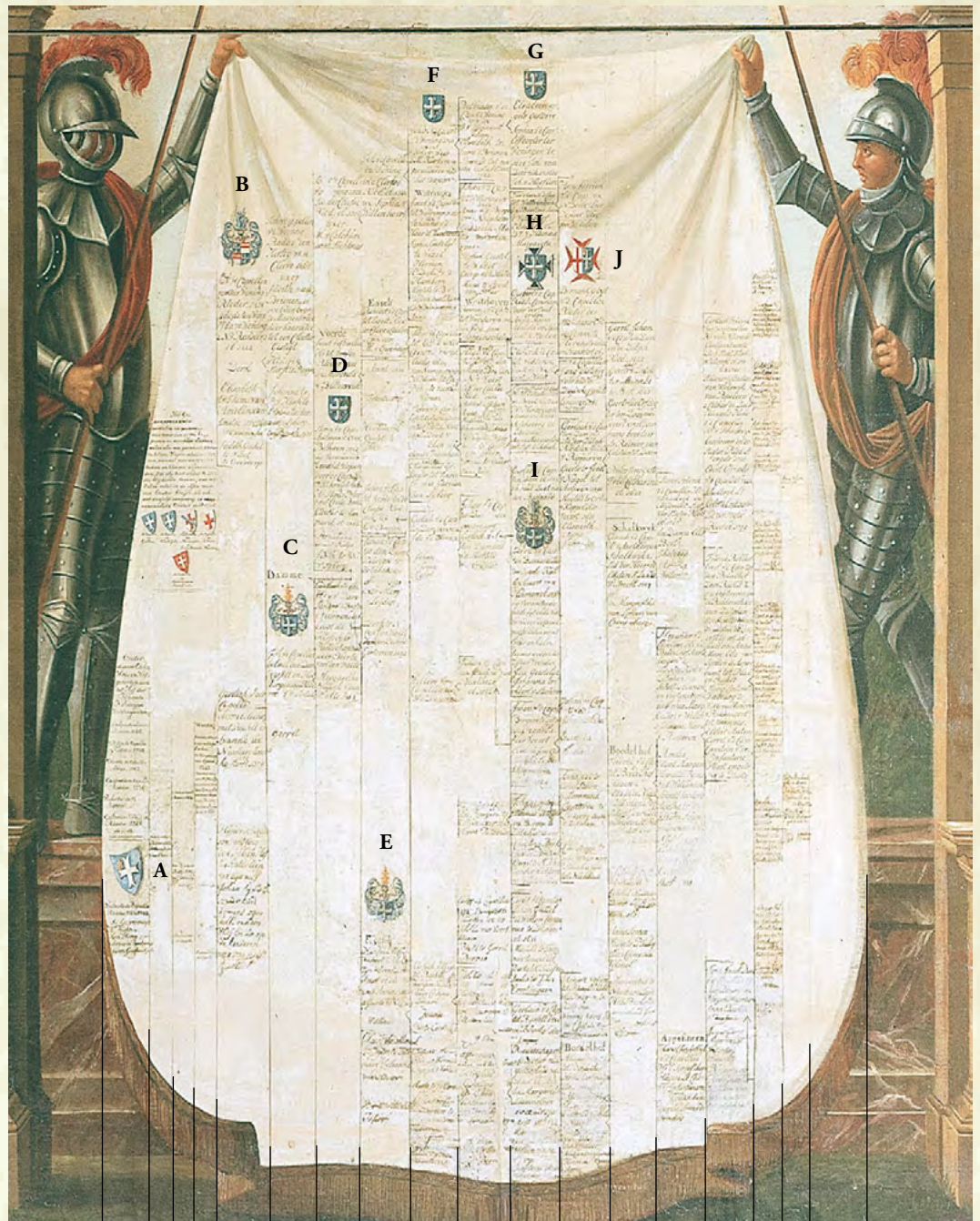
Het door de twee ridders getoonde doek is in principe een stamboom, opgebouwd uit 18 verticale kolommen.

Wapens op het doek

Naast een groepje van 5 zijn er 10 van der Capellen wapens aangegeven.

- A Het stamwapen
Ankerkruis met kapel
- B Gekwartileerd met
Woningen
Helmteken een blauwe
Griffioen
- C Ankerkruis met kapel
Helmteken een gouden
Kapel
- D Ankerkruis zonder kapel
- E Ankerkruis met kapel
Helmteken een gouden
Kapel
- F Ankerkruis zonder kapel
- G Ankerkruis met kapel
- H Ankerkruis met kapel
met aanduiding
Duits-orde ridder
- I Ankerkruis zonder kapel
Helmteken blauwe
Griffioen
- J Vertikaal gedeeld
1 Ankerkruis met kapel
2 Rood Tempelierskruis
met aanduiding
Tempeliers-orde ridder

Over het familiewapen is in de loop der tijden het nodige te doen geweest. In de 15e eeuw lieten enige heren de kapel vervallen en kozen voor een blauwe griffioen als helmteken in plaats van een gouden kapel.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

Op het doek staat over het ontstaan van het wapen bovenaan in kolom 1/4 het volgende:

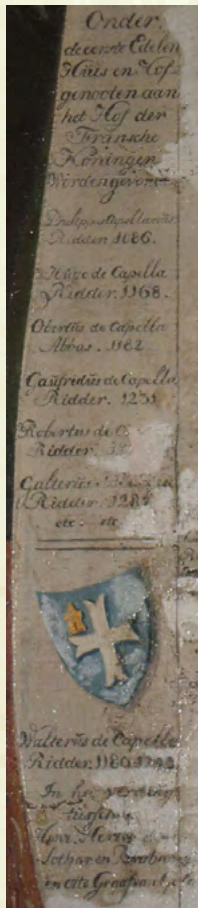
Het Geslacht van
der CAPELLEN de CAPELLA
verdeelde en verspreide zich
voor meer dan zeven honderd
jaaren in verscheide takken
welke alle een geankert kruis
in hunne Wapen schilden voer-
den, evenwel door een of ander
teeken of kleuren onderschei-
den, zoo als hier onder te zien
is; blijkende tevens, dat het
zelve reeds in de elfde eeuw
met luister bloeyde, als ook
dat desselfs oorsprong in eene
aanzienlijke Oudheid verdwijnt.

Het Geslacht
der CAPELLEN de
verdeelde en verspreide
voor meer dan seven
jaaren in verscheide Takken
welke alle een geankert kruis
in hunne Wapen-schilden voer-
den, evenwel door een of ander
teeken en kleuren onderschei-
den, Zoo als hier onder te zien
is; blijkende tevens, dat het
Zelve reeds in de elfde eeuw
met luister bloeyde, als ook
dat desselfs oorsprong in eene
aanzienlijke Oudheid verdwijnt.

Onder dit exposé zijn de volgende 5 wapens geplaatst.

- 1 Zilveren ankerkruis op blauw veld.
de Capella in Gallia.
- 2 Zilveren ankerkruis met gouden kapel op een blauw veld.
de Capella in Cliv. & Gelre.
Kleef en Gelre.
- 3 Rood ankerkruis beladen met een blauwe schuinsbalk op een zilver veld.
de Capella in Normannia et Gall Bononia.
Bononia is de latijnse schrijfwijze van Boulogne.
- 4 Rood ankerkruis op een zilver veld.
de Capella in Arthesia et Flandria.
Arthois en Vlaanderen.
- 5 Gouden ankerkruis met in alle vier de hoeken een gouden ring op een rood veld.
de Capella in Camerancens. Cambresis.
Cambresis in Frans Henegouwen.

In kolom 1 staat de volgende opsomming:

Onder
de eerste Edelen
Huis en Hof
genooten aan
het Hof der
Fransche
Koningen
worden gevorst
Philippus Capellanus
Ridder. 1086.
Huge de Capella
Ridder. 1168.
Obertus de Capella
Abbas. 1182.
Gaufridus de Capella
Ridder. 1231.
Robertus de Capella
Ridder. ***
Galterus de Capella
Ridder. 1287.
etc. etc.

Daarna volgt een wapen zoals dat volgens het voorgaande gevoerd werd door de Capella's in Kleef en Gelre.

Gevolgd door de volgende tekst:

Walterus de Capella

Ridder. 1180 1203

In het verdrag

tusschen

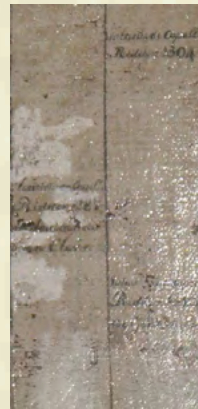
Henr. Hertog van

Lothar. en Brabant

en Otto Graaf van Gelre

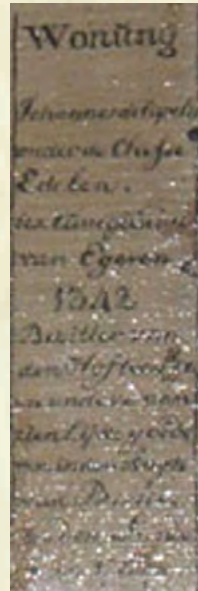
De hier genoemde Walterus de Capella wordt inderdaad met nog 25 anderen genoemd als getuige in het vredesaccord van 1203 tussen Hendrik hertog van Lotharingen en Brabant en Otto graaf van Gelre.
Sloet Oorkondenboek nr. 401.

De tekst in de kolommen 2 en 3 is helaas slecht te lezen. Mogelijk staat er:

	1-1
	Walterus de Capelle Ridder 1304
1	Henrick de Capelle Ridder in den Lande van Cleve
2	Johannes de Capelle Ridder *** in Gelre
3	

Tekst in kolom 4:

Woning	3
Johannes de Capella onder de Cleefse Edelen. ***	4
van Egeren 1342	3-3
Bezitter van den Hof to Loo en andere aan- zienlijke goede- ren in den ***	3-4
van Bislick in den Lande van Cleve	3-5
	3-6
	50

In kolom 5 zien we de opsplitsing in: boven de Cleefse tak en onder de Gelderse tak.

De Cleefse tak wordt voorafgegaan door een gekwartileerd wapen Capellen en Woning.

In de bovenbalk staat een duidelijk voorbeeld van dit wapen.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
3-3	4-2	15	15-3	15-4	15-5	15-6	16	16-1	16-2	16-3	16-4	16-5
3-4	4-3	15-3	15-4	15-5	15-6	16	16-1	16-2	16-3	16-4	16-5	16-6
3-5	4-3	15-3	15-4	15-5	15-6	16	16-1	16-2	16-3	16-4	16-5	16-6
3-6	4-3	15-3	15-4	15-5	15-6	16	16-1	16-2	16-3	16-4	16-5	16-6
50	50-2	51	51-2	52	52-2	53	53-2	54	54-1	54-2	54-3	54-4
11	11-2	11-3	11-4	11-5	11-6	11-7	11-8	11-9	11-10	11-11	11-12	11-13
65	65-2	65-3	65-4	65-5	65-6	65-7	65-8	65-9	65-10	65-11	65-12	65-13
66	66-1	66-2	66-3	66-4	66-5	66-6	66-7	66-8	66-9	66-10	66-11	66-12
67	67-1	67-2	67-3	67-4	67-5	67-6	67-7	67-8	67-9	67-10	67-11	67-12
68	68-1	68-2	68-3	68-4	68-5	68-6	68-7	68-8	68-9	68-10	68-11	68-12
69	69-1	69-2	69-3	69-4	69-5	69-6	69-7	69-8	69-9	69-10	69-11	69-12
70	70-1	70-2	70-3	70-4	70-5	70-6	70-7	70-8	70-9	70-10	70-11	70-12
71	71-1	71-2	71-3	71-4	71-5	71-6	71-7	71-8	71-9	71-10	71-11	71-12
72	72-1	72-2	72-3	72-4	72-5	72-6	72-7	72-8	72-9	72-10	72-11	72-12
73	73-1	73-2	73-3	73-4	73-5	73-6	73-7	73-8	73-9	73-10	73-11	73-12
74	74-1	74-2	74-3	74-4	74-5	74-6	74-7	74-8	74-9	74-10	74-11	74-12
75	75-1	75-2	75-3	75-4	75-5	75-6	75-7	75-8	75-9	75-10	75-11	75-12
76	76-1	76-2	76-3	76-4	76-5	76-6	76-7	76-8	76-9	76-10	76-11	76-12
77	77-1	77-2	77-3	77-4	77-5	77-6	77-7	77-8	77-9	77-10	77-11	77-12
78	78-1	78-2	78-3	78-4	78-5	78-6	78-7	78-8	78-9	78-10	78-11	78-12
79	79-1	79-2	79-3	79-4	79-5	79-6	79-7	79-8	79-9	79-10	79-11	79-12
80	80-1	80-2	80-3	80-4	80-5	80-6	80-7	80-8	80-9	80-10	80-11	80-12
81	81-1	81-2	81-3	81-4	81-5	81-6	81-7	81-8	81-9	81-10	81-11	81-12
82	82-1	82-2	82-3	82-4	82-5	82-6	82-7	82-8	82-9	82-10	82-11	82-12
83	83-1	83-2	83-3	83-4	83-5	83-6	83-7	83-8	83-9	83-10	83-11	83-12
84	84-1	84-2	84-3	84-4	84-5	84-6	84-7	84-8	84-9	84-10	84-11	84-12
85	85-1	85-2	85-3	85-4	85-5	85-6	85-7	85-8	85-9	85-10	85-11	85-12
86	86-1	86-2	86-3	86-4	86-5	86-6	86-7	86-8	86-9	86-10	86-11	86-12
87	87-1	87-2	87-3	87-4	87-5	87-6	87-7	87-8	87-9	87-10	87-11	87-12
88	88-1	88-2	88-3	88-4	88-5	88-6	88-7	88-8	88-9	88-10	88-11	88-12
89	89-1	89-2	89-3	89-4	89-5	89-6	89-7	89-8	89-9	89-10	89-11	89-12
90	90-1	90-2	90-3	90-4	90-5	90-6	90-7	90-8	90-9	90-10	90-11	90-12
91	91-1	91-2	91-3	91-4	91-5	91-6	91-7	91-8	91-9	91-10	91-11	91-12
92	92-1	92-2	92-3	92-4	92-5	92-6	92-7	92-8	92-9	92-10	92-11	92-12
93	93-1	93-2	93-3	93-4	93-5	93-6	93-7	93-8	93-9	93-10	93-11	93-12
94	94-1	94-2	94-3	94-4	94-5	94-6	94-7	94-8	94-9	94-10	94-11	94-12
95	95-1	95-2	95-3	95-4	95-5	95-6	95-7	95-8	95-9	95-10	95-11	95-12
96	96-1	96-2	96-3	96-4	96-5	96-6	96-7	96-8	96-9	96-10	96-11	96-12
97	97-1	97-2	97-3	97-4	97-5	97-6	97-7	97-8	97-9	97-10	97-11	97-12
98	98-1	98-2	98-3	98-4	98-5	98-6	98-7	98-8	98-9	98-10	98-11	98-12
99	99-1	99-2	99-3	99-4	99-5	99-6	99-7	99-8	99-9	99-10	99-11	99-12
100	100-1	100-2	100-3	100-4	100-5	100-6	100-7	100-8	100-9	100-10	100-11	100-12
101	101-1	101-2	101-3	101-4	101-5	101-6	101-7	101-8	101-9	101-10	101-11	101-12
102	102-1	102-2	102-3	102-4	102-5	102-6	102-7	102-8	102-9	102-10	102-11	102-12
103	103-1	103-2	103-3	103-4	103-5	103-6	103-7	103-8	103-9	103-10	103-11	103-12
104	104-1	104-2	104-3	104-4	104-5	104-6	104-7	104-8	104-9	104-10	104-11	104-12
105	105-1	105-2	105-3	105-4	105-5	105-6	105-7	105-8	105-9	105-10	105-11	105-12
106	106-1	106-2	106-3	106-4	106-5	106-6	106-7	106-8	106-9	106-10	106-11	106-12
107	107-1	107-2	107-3	107-4	107-5	107-6	107-7	107-8	107-9	107-10	107-11	107-12
108	108-1	108-2	108-3	108-4	108-5	108-6	108-7	108-8	108-9	108-10	108-11	108-12
109	109-1	109-2	109-3	109-4	109-5	109-6	109-7	109-8	109-9	109-10	109-11	109-12
110	110-1	110-2	110-3	110-4	110-5	110-6	110-7	110-8	110-9	110-10	110-11	110-12
111	111-1	111-2	111-3	111-4	111-5	111-6	111-7	111-8	111-9	111-10	111-11	111-12
112	112-1	112-2	112-3	112-4	112-5	112-6	112-7	112-8	112-9	112-10	112-11	112-12
113	113-1	113-2	113-3	113-4	113-5	113-6	113-7	113-8	113-9	113-10	113-11	113-12
114	114-1	114-2	114-3	114-4	114-5	114-6	114-7	114-8	114-9	114-10	114-11	114-12
115	115-1	115-2	115-3	115-4	115-5	115-6	115-7	115-8	115-9	115-10	115-11	115-12
116	116-1	116-2	116-3	116-4	116-5	116-6	116-7	116-8	116-9	116-10	116-11	116-12
117	117-1	117-2	117-3	117-4	117-5	117-6	117-7	117-8	117-9	117-10	117-11	117-12
118	118-1	118-2	118-3	118-4	118-5	118-6	118-7	118-8	118-9	118-10	118-11	118-12
119	119-1	119-2	119-3	119-4	119-5	119-6	119-7	119-8	119-9	119-10	119-11	119-12
120	120-1	120-2	120-3	120-4	120-5	120-6	120-7	120-8	120-9	120-10	120-11	120-12
121	121-1	121-2	121-3	121-4	121-5	121-6	121-7	121-8	121-9	121-10	121-11	121-12
122	122-1	122-2	122-3	122-4	122-5	122-6	122-7	122-8	122-9	122-10	122-11	122-12
123	123-1	123-2	123-3	123-4	123-5	123-6	123-7	123-8	123-9	123-10	123-11	123-12
124	124-1	124-2	124-3	124-4	124-5	124-6	124-7	124-8	124-9	124-10	124-11	124-12
125	125-1	125-2	125-3	125-4	125-5	125-6	125-7	125-8	125-9	125-10	125-11	125-12
126	126-1	126-2	126-3	126-4	126-5	126-6	126-7	126-8	126-9	126-10	126-11	126-12
127	127-1	127-2	127-3	127-4	127-5	127-6	127-7	127-8	127-9	127-10	127-11	127-12
128	128-1	128-2	128-3	128-4	128-5	128-6	128-7	128-8	128-9	128-10	128-11	128-12
129	129-1	129-2	129-3	129-4	129-5	129-6	129-7	129-8	129-9	129-10	129-11	129-12
130	130-1	130-2	130-3	130-4	130-5	130-6	130-7	130-8	130-9	130-10	130-11	130-12
131	131-1	131-2	131-3	131-4	131-5	131-6	131-7	131-8	131-9	131-10	131-11	131-12
132	132-1	132-2	132-3	132-4	132-5	132-6	132-7	132-8	132-9	132-10	132-11	132-12
133	133-1	133-2	133-3	133-4	133-5	133-6	133-7	133-8	133-9	133-10	133-11	133-12
134	134-1	134-2	134-3	134-4	134-5	134-6	134-7	134-8	134-9	134-10	134-11	134-12
135	135-1	135-2	135-3	135-4	135-5	135-6	135-7	135-8	135-9	135-10	135-11	135-12
136	136-1	136-2	136-3	136-4	136-5	136-6	136-7	136-8	136-9	136-10	136-11	136-12
137	137-1	137-2	137-3	137-4	137-5	137-6	137-7	137-8	137-9	137-10	137-11	137-12
138	138-1	138-2	138-3	138-4	138-5	138-6	138-7	138-8	138-9	138-10	138-11	138-12
139	139-1	139-2	139-3	139-4	139-5	139-6	139-7	139-8	139-9	139-10	139-11	139-12
140	140-1	140-2	140-3	140-4	140-5	140-6	140-7	140-8	140-9	140-10	140-11	140-12
141	141-1	141-2	141-3	141-4	141-5	141-6	141-7	141-8	141-9	141-10	141-11	141-12
142	142-1	142-2	142-3	142-4	142-5	142-6	142-7	142-8	142-9	142-10	142-11	142-12
143	143-1	143-2	143-3	143-4	143-5	143-6	143-7	143-8	143-9	143-10	143-11	143-12
144	144-1	144-2	144-3	144-4	144-5	144-6	144-7	144-8	144-9	144-10	144-11	144-12
145	145-1	145-2	145-3	145-4	145-5	145-6	145-7	145-8	145-9	145-10	145-11	145-12
146	146-1	146-2	146-3	146-4	146-5	146-6	146-7	146-8	146-9	146-10	146-11	146-12
147	147-1	147-2	147-3	147-4	147-5	147-6	147-7	147-8	147-9	147-10	147-11	147-12
148	148-1	148-2	148-3	148-4	148-5	148-6	148-7	148-8	148-9	148-10	148-11	148-12
149	149-1	149-2	149-3	149-4	149-5	149-6	149-7	149-8	149-9	149-10	149-11	149-12
150	150-1	150-2	150-3	150-4	150-5	150-6	150-7	150-8	150-9	150-10	150-11	150-12
151	151-1	151-2	151-3	151-4	151-5	151-6	151-7	151-8	151-9	151-10	151-11	151-12
152	152-1	152-2	152-3	152-4	152-5	152-6	152-7	152-8	152-9	152-10	152-11	152-12
153	153-1	153-2	153-3	153-4	153-5	153-6	153-7					